

tento zákonný znak skutkové podstaty přečinu zlehčování poukazem k tomu, že šlo jen o obranu proti dříve vydanému spisu soukromé obžalobkyně a o domáhání se pomoci pro stav obuvnický u Národního shromáždění a u příslušných úřadů. Již po skutkové stránce vytýká stížnost napadenému rozsudku právem zmatek neúplnosti podle čís. 5, pokud soud dospěl k přesvědčení, že brožura byla určena jen pro kruhy parlamentní a pro příslušné úřady, aniž konkrétně uvažoval o poměru počtu jednak členů Národního shromáždění a úřadů v úvahu přicházejících, jednak výtisků brožury, a aniž si dal otázku, pro koho byly určeny ostatní výtisky brožury.

Stížnosti je však též přisvědčiti, pokud s hlediska zmatku podle čís. 9 a) namítá, že si nalézací soud neuvědomil pravý význam zákonného pojmu »za účelem soutěže«. Pojem ten vyžaduje, by tu bylo jednání, které je navenek způsobilé, sloužiti účelům soutěže, totiž seslabiti pozici zlehčovaného podniku v soutěži, a by pachatel předsevzal toto jednání v úmyslu k tomu směřujícím (rozh. 3824, 3881, 4059 a j., Skála, str. 136; Baumbach, str. 182; Prochaska-Weiser, str. 87). S tohoto hlediska, zda totiž stíhané statě mohly a měly posici soukromé obžalobkyně v soutěži seslabiti, nalézací soud brožuru vůbec nezkoumal. Byl však k tomu tím spíše povinen, když sám nepředpokládá, že brožura sledovala veřejné nebo soukromé zájmy takového rázu, že by byl soutěžní účel pojmově vyloučen, nýbrž naopak předpokládá, že šlo o ochranu proti spisu soutěžitele a o pomoc pro obuvníky proti soutěžiteli. Nelze pochybovati, že i zájmové boje, jež mají sloužiti celému stavu živnostenskému, mohou sledovati účel soutěže (Rosenthal str. 133; Callmann str. 23). Totéž platí o opatřeních směřujících k obraně (Rosenthal str. 133); vždyť je pojmový znak, o nějž jde, vyloučen jen, když tu schází jakýkoliv vztah stíhaného výroku na soutěž (Roppert-Weis 307). V souzeném případě poukazuje naopak okolnost, že stíhaná brožura byla odpovědí na brožuru soukromé obžalobkyně, k tomu, že sledovala účel, aby byla posice soukromé obžalobkyně právě v soutěži seslabena ve prospěch obuvníků. Nevyvíňuje pachatele, že tento účel byl sledován u zákonodárského sboru a úřadů, stalo-li se tak prostředky podle § 27 zákona proti nekalé soutěži zapovězenými; neboť tím se jenom zvyšuje účinnost nebezpečí, které zlehčování může přivoditi. Ostatně dlužno zdůrazniti, že zákon nevyžaduje výlučnost úmyslu k soutěži směřujícího, takže stačí, že pachatel vedle jiného úmyslu zlehčoval i za účelem soutěže (Skála str. 136; Baumbach str. 182; Rosenthal str. 132; Roppert-Weis str. 306; Prochaska-Weiser str. 87).

Čís. 4955.

Podstatnou náležitostí pro objektivní stránku zločinu podle § 16 čís. 2 zák. ná ochr. rep. je samotný čin pachatelův a vztah vychvalovaného (oslavovaného) pachatele k onomu činu, nikoli to, zda došlo již i ku pravoplatnému odsouzení.

Po stránce subjektivní není třeba, by pachatel znal právní kvalifikaci trestného skutku, který vychvaluje (jehož pachatele oslavuje), aby sám dovedl rozlišiti, zda jde o zločin a jakého druhu, či o přečin; stačí, že se jeho vychvalování (oslavování) vztahuje právě k takovému činu, který

zná v podstatných jeho znacích a který právě v té podobě, jak jej vychvalovatel (oslavovatel) měl na mysli, jeví se určitým zločinem nebo přečinem podle trestních norem.

(Rozh. ze dne 21. března 1934, Zm I 822/33.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 16. června 1933, jímž byl obžalovaný zproštěn podle § 259 čís. 2 tr. ř. z obžaloby pro zločin schvalování trestných činů podle § 16 čís. 2 zákona na ochr. rep., zrušil napadený rozsudek a věc vrátil témuž soudu první stolice, by ji znovu projednal a rozhodl.

Důvody:

Zmateční stížnost státního zastupitelství vytýká rozsudku zmatečnosti podle § 281 čís. 5 a 9 a) tr. ř. právem.

Rozsudek zjistiv skutkově, že obžalovaný vyvěsil ve vývěsní skřínce místní skupiny DNSAP v H. B. černý papír s lístky obsahujícími jednak výzvu ke smuteční bohoslužbě za Petra Donnhäusera, jednak posmrtnou vzpomínku, a zjistiv též doslovné znění těchto vývěsek, vadně právně posoudil jejich obsah ve směru, zda zakládá zažalovaný trestný skutek podle § 16 čís. 2 zák. na ochr. rep. Nalézací soud směšuje zde obě stránky skutkové podstaty, objektivní i subjektivní, když dospívá k právnímu závěru, že z obsahu inkriminovaných listů vyplývá, že obžalovaný věnoval Petru Donnhäuserovi jen památku (spr. vzpomínku) jako člověku, který vždy bojoval pro zájmy lidu sudetsko-německého a tím se vydal pronásledování, že ale nechtěl Donnhäusera vychvalovati nebo oslavovati pro nějaký trestný čin, resp., že ho nevychvaloval ani neoslavoval. Všechny tři ony vývěsky byly společně uvedeny veřejně ve známost, dlužno je proto posuzovati jako jednotný celek. Jednotlivé jejich věty zřejmě projevují vztah na trestné činy, pro které Petr Donnhäuser byl soudně stíhán a též odsouzen. Právě-li list čís. 2 »Ein verfolgtes deutsches Herz hat aufgehört zu schlagen Bedenkenlos trieben Dich Deine Verfolger in den Tod«, pak obsah všech těchto listů, zvoucích jednak ke slavné bohoslužbě »Zu Ehren unseres verstorbenen Parteigenossen«, která »soll eine mächtige Kundgebung sein«, jednak vzpomínajících na životní boje a utrpení zemřelého, jenž je označen jako »einer unserer besten Führer« a jemuž čestná památka zůstane, jeví se nepochybně býti veřejným vychvalováním a oslavováním Petra Donnhäusera právě pro tuto jeho činnost, jež byla státní mocí stíhána jako činnost trestná a dala popud k jeho odsouzení, a to činnost, jež, jak rozsudek sám uvádí, byla soudním rozsudkem kvalifikována za zločin podle § 2 zák. na ochr. rep. Zmiňuje-li se rozsudek o nedostatku právní moci rozsudku odsuzujícího Petra Donnhäusera pro onen trestný skutek, je taková okolnost pro objektivní stránku zločinu podle § 16 čís. 2 zák. na ochr. rep. bez významu, neboť podstatnou náležitostí je tu samotný čin pachatelův a vztah vychvalovaného neb oslavovaného pachatele k onomu činu, nikoli to, zda došlo již též k pravoplatnému odsouzení. Rozsudkem zjištěné jednání obžalovaného bylo

tudíž vychvalováním a oslavováním Petra Donnhäusera pro zločin podle § 2 zák. na ochr. rep. a je tu proto objektivní skutková podstata zločinu podle § 16 čís. 2 zák. na ochr. rep.

Pokud pak jde o subjektivní stránku tohoto zločinu, je potřeba k naplnění skutkové podstaty v tomto směru, aby byl obžalovaný chtěl Petra Donnhöusera vychvalovati neb oslavovati pro skutek, který zakládá skutkovou podstatu zločinu podle § 2 zák. na ochr. rep. Po této stránce dospěl nalézací soud, jak již uvedeno, k přesvědčení, že obžalovaný vůbec nechtěl Donnhäusera vychvalovati a oslavovati pro nějaký trestný čin, a že mu zvláště nebylo známo, že byl Donnhäuser odsouzen právě pro zločin podle § 2 zákona na ochranu republiky.

Právem vytýká zmateční stížnost těmto závěrům vadnost s hlediska hmotněprávního zmatku podle čís. 9a), neboť z toho, co v příčině znění a výkladu zmíněných již vývěsků bylo svrchu uvedeno, dále z rozsudkového zjištění, že obžalovaný vyvěsil listy, o něž jde, ve své vlastnosti jako předseda místní skupiny DNSAP v H. B. a konečně z okolností i napadeným rozsudkem předpokládané, že bylo obžalovanému známo, že Donnhäuser byl v souvislosti s procesem Volkssportu odsouzen, plyne i po subjektivní stránce nepochybně, že obžalovaný chtěl Donnhäusera veřejně pro zločin nebo přečin vychvalovati a oslavovati.

Rozsudek trpí však též uplatňovaným zmatkem neúplnosti podle čís. 5, v další subjektivní otázce, zda si byl obžalovaný též vědom, že čin, pro nějž Donnhäusera vychvaloval a oslavoval, byl právě zločinem podle § 2 zákona na ochranu republiky. Stížnost právem namítá, že napadený rozsudek náležitě nezhodnotil závažné skutečnosti, že obžalovaný byl předsedou místní skupiny DNSAP v H. B., tudíž osobou zajímavější se o veřejný politický život, že četl noviny a dokonce ve vývěsku IV. poukázal k tomu, že nemůže výstřížky z novin ve vývěsní skřínce vše bližší o osobě Donnhäusera uvést, což svědčí o jeho zvláštním zájmu o osobu Donnhäusera a konečně, že byl podle vlastního doznání ve styku s Janem K-em, vlivným to činitelem oné strany. Při náležitém zřeteli k uvedeným již skutečnostem mohl nalézací soud i v otázce, zda věděl obžalovaný, o který trestný čin šlo u Donnhäusera dospět k jiným úsudkům, než se stalo.

K tomu se ještě podotýká, že ke skutkové podstatě trestného skutku podle § 16 čís. 1 a 2 zák. na ochr. rep. není po subjektivní stránce třeba, by pachatel znal právní kvalifikaci toho trestného skutku, který vychvaluje, jehož pachatele oslavuje a pod., aby sám dovedl rozlišiti, zda jedná se o zločin, a to jakého druhu, či o přečin a pod.; dostačí, že jeho vychvalování či oslavování vztahuje se právě k takovému činu, který zná v podstatných jeho znacích a který právě v té podobě, jak jej vychvalovatel a oslavovatel měl na mysli, jeví se určitým zločinem či přečinem podle trestních norem. Bylo proto zmateční stížnosti státního zastupitelství vyhověti, rozsudek zrušiti jako zmatečný a věc vrátiti soudu prvě stolice, by ji v otázce uvedeného vědomí znovu projednal a po úplném zhodnocení veškerých závažných okolností případu znovu rozhodl.